

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci družstva: **P.I.**, N.I., IČO: X., o zápise zmien v obchodnom registri, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn.: 28 Exre 13/2010, o dovolaní Ing. Ľ.S., nar. X., N.I. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. marca 2010, č. k. 26 Cob 40/2010-519, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 31. marca 2010, č. k. 26 Cob 40/2010-519 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Nitra uznesením z 10. februára 2010, č. k. 28 Exre 13/2010-500 povolil vykonať zápis zmien údajov v obchodnom registri v družstve: P.I., N.I., IČO: X. (ďalej len "družstvo") tak, že vymazal ako predsedu družstva Ing. D.M. a vykonal zápis: predseda predstavenstva: Ing. Ľ.S., N.I., podpredsa predstavenstva: Ing. D.M., N.N.-Z..

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že na základe podnetu Ing. Ľ.S. začal súd konanie podľa § 200a Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "O. s. p.").

Z registrového spisu družstva mal súd za preukázané, že v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Re 14372009 sa družstvo domáhalo zápisu zmien v obchodnom registri, a to výmazu predsedu predstavenstva: Ing. Ľ.S. a zápisu Ing. D.M., s poukazom na zápisnicu zo zasadnutia členskej schôdze konanej 13. októbra 2009, na ktorej bola prijatá

zmena stanov a na zasadnutie predstavenstva z 13. októbra 2009, na ktorom mal byť odvolaný predseda predstavenstva Ing. Ľ.S. a zvolený predseda predstavenstva Ing. D.M.. Navrhované zmeny boli registrované v konaní 4 Nre 288/2009.

Súd prvého stupňa po preverení údajov uvedených v návrhu na zápis zmien a údajov vyplývajúcich z predložených príloh dospel k záveru, že zmeny v konaní, sp. zn. 4 Re 1437/2009 a 4 Nre 288/2009 nemali byť vykonané, nakoľko bola nezhoda údajov podľa § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "Zákon o obchodnom registri"). Navrhovaný bol výmaz predsedu predstavenstva Ing. Ľ.S. a zápis Ing. D.M., pričom bol vykonaný aj výmaz podpredsedu predstavenstva Ing. D.M., ktorý navrhovaný nebol. Ani zo zápisnice z predstavenstva z 13. októbra 2009 nevyplýva, že by bol Ing. D.M. odvolaný z funkcie podpredsedu predstavenstva. Táto zmena ani nebola navrhovaná, napriek tomu bola vykonaná. Súd prvého stupňa poukázal na rozpor Stanov (čl. XVI. bod 4 písm. b/, čl. XVII. bod 5/) so zápisnicami z členskej schôdze a predstavenstva z 13. októbra 2009, ako aj s návrhom na zápis zmien z 3. novembra 2009.

Na odvolanie družstva odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa svojim rozhodnutím mal dosiahnuť zhodu medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom, hoci zo zápisnice z členskej schôdze z 13. októbra 2009 vyplýva, že sa menia stanovy družstva v čl. XVII. bod 5 tak, že predsedu a podpredsedu volí a odvoláva Predstavenstvo družstva. Na základe uvedenej zmeny následne 13. októbra 2009 zasadalo predstavenstvo družstva, ktoré na svojom zasadnutí odvolalo Ing. Ľ.S. z funkcie predsedu predstavenstva a predsedu družstva a zvolilo Ing. D.M. za nového predsedu predstavenstva a predsedu družstva. Skutočný stav je taký, že predsedom predstavenstva a družstva a podpredsedom predstavenstva je Ing. D.M..

Súd prvého stupňa nesprávne zapísal za predsedu predstavenstva Ing. Ľ.S., nakoľko tento bol zo svojej funkcie odvolaný.

Ďalej uviedol, že nemôže byť na ťarchu účastníka, keď súd vykoná aj zápis, ktorého sa účastník nedomáhal. Je zrejmé, že pri vyhotovovaní znenia stanov družstva v znení

po 13. októbri 2009 došlo len k zrejmej chybe pri opise, čo vyplýva z obsahu zápisnice uznesenia členskej schôdze z 13. októbra 2009. Napokon odvolateľ v odvolacom konaní predložil nové úplné znenie stanov, z ktorých obsahu vyplýva, že boli dané do súladu s uznesením o zmene stanov z členskej schôdze z 13. októbra 2009.

Záverom uviedol, že je potrebné prisvedčiť odvolateľovi, že pri zápise zmeny výmaz a zápis predsedu predstavenstva úplné znenie stanov nie je povinnou prílohou návrhu na zápis zmien.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal Ing. Ľ.S. dovolanie, v ktorom navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu.

Dovolateľ ako dovolací dôvod uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. e) a f) O. s. p., spočívajúcim v tom, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný a účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Ďalej uviedol, že napadnuté uznesenie je vecne nesprávne a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočne zisteného skutkového stavu.

Uviedol, že návrhom podľa ust. § 200a O. s. p. sa domáhal dosiahnutia zhody medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom. Napriek tomu, že návrh bol doložený listinami preukazujúcimi skutočnosť, ktoré navrhoval zapísať do obchodného registra, súd prvého stupňa sa týmto návrhom zaoberal ako podnetom v zmysle ust. § 200a ods. 3 O. s. p.

Dovolateľ je názoru, že v zmysle § 94 ods. 1 O. s. p. je účastníkom konania o zosúladení zápisu v obchodnom registri so skutočným stavom, nakoľko v tomto konaní sa koná o jeho právach a povinnostiach. Keďže zápis predsedu predstavenstva družstva do obchodného registra je osvedčujúci zápis, voči tretím osobám nastávajú účinky toho rozhodnutia od jeho zápisu v obchodnom registri. V dôsledku výmazu Ing. Ľ.S. z obchodného registra prestal byť voči tretím osobám účinný jeho zápis vo funkcii predsedu predstavenstva, jeho právne postavenie vo vzťahu k tretím osobám tým bolo ovplyvnené.

Dovolateľ má za to, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať

pred súdom. Odvolací súd nekonal s dovolateľom ako s účastníkom konania a v rozpore s ust. § 209a O. s. p. mu nebolo doručené odvolanie družstva proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ani mu nebolo umožnené sa k podanému odvolaniu vyjadriť.

Ďalej uviedol, že zápisom účinným od 5. decembra 2009 boli do obchodného registra zapísané zmeny v družstve, ktoré spočívali vo výmaze Ing. D.M. ako podpredsedu predstavenstva, výmaze Ing. Ľ.S. ako predsedu predstavenstva, v zápise Ing. D.M. ako predsedu predstavenstva (družstva). Družstvo v návrhu na zápis zmeny zapísaných údajov nenavrholo výmaz Ing. D.M. ako podpredsedu predstavenstva, navyše z tejto funkcie nikdy odvolaný nebol. Zánik jeho funkcie nevyplýval ani zo žiadnej z príloh k návrhu na zápis zmeny zapísaných údajov družstva. Napriek uvedenému registrový súd Ing. D.M. z funkcie predsedu predstavenstva družstva vymazal. Uvedená skutočnosť bola jeden z dôvodov, pre ktoré súd prvého stupňa zmenil zápis v obchodnom registri a odvolací súd napadnutým uznesením, uznesenie súdu prvého stupňa zrušil.

Dovolateľ sa nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu, nakoľko zo žiadneho ustanovenia Zákona o obchodnom registri nevyplýva, že registrový súd je oprávnený vykonať aj zápis, ktorý navrhovateľ nenavrhol a ktorý navyše nevyplýva ani zo žiadnej prílohy k podanému návrhu. Uvedené predstavuje ďalší dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. e) O. s. p.

Ďalej uviedol, že registrový súd vykonal zápis zmeny zapísaných údajov družstva zápisom účinným od 5. decembra 2009 na základe uznesenia členskej schôdze a uznesenia predstavenstva družstva, ktoré sa konali 13. októbra 2009. Zo zápisnice zo zasadnutia členskej schôdze družstva z 13. októbra 2009 je zrejmé, že na členskú schôdzu bolo pozvaných 147 členov, prítomných však bolo len 40 členov družstva. Tento počet prítomnosti nie je postačujúci na to, aby bola členská schôdza v zmysle § 238 ods. 3 Obchodného zákonníka uznášaniaschopná. Napriek tomu predstavenstvo v rozpore s ust. § 239 ods. 8 Obchodného zákonníka nezvolalo náhradnú členskú schôdzu, naopak členská schôdza rokovala a schválila o. i. aj uznesenie o zmene článku XVII ods. 5 stanov družstva, podľa ktorého predsedu a podpredsedu predstavenstva volí a odvoláva predstavenstvo družstva (podľa dovtedajšej úpravy bola táto právomoc zverená členskej schôdzi). Žiadne uznesenie schválené na členskej schôdzi družstva z 13. októbra nemôže byť platné, nakoľko na členskej

schôdzi nebola prítomná nadpolovičná väčšina jej členov v zmysle § 238 ods. 3 Obchodného zákonníka. Po skončení členskej schôdze predstavenstvo využilo svoje oprávnenie vyplývajúce z uznesenia členskej schôdze a odvolalo úradujúceho predsedu predstavenstva z funkcie.

Vzhľadom na neplatnosť uznesenia členskej schôdze, hlavne zmeneného článku XVII ods. 5 stanov družstva, predstavenstvo nebolo oprávnené odvolať Ing. Ľ.S. z funkcie predsedu predstavenstva. Dovolateľ ďalej uviedol, že uvedené zasadnutie predstavenstva nebolo zvolané. Zasadnutia predstavenstva sa zúčastnili len jeho členovia, ktorí boli prítomní na členskej schôdzi a ostatní členovia predstavenstva, vrátane Ing. Ľ.S. ako predsedu predstavenstva, neboli na zasadnutie predstavenstva pozvaní. Týmto postupom bolo dovolateľovi znemožnené hlasovať o jednotlivých bodoch programu zasadnutia predstavenstva. To má za následok neplatnosť všetkých uznesení prijatých na zasadnutí predstavenstva, nakoľko nebola splnená podmienka v zmysle § 283 ods. 3 Obchodného zákonníka, ktorou je riadne zvolanie predstavenstva. S poukazom na § 120 ods. 2 O. s. p. uviedol, že súd prvého stupňa aj odvolací súd boli povinní skúmať platnosť podkladov, na základe ktorých sa mal zápis vykonať. Podľa dovolateľa súd prvého stupňa rozhodol správne, keď zmenil zápis v obchodnom registri, naopak odvolací súd rozhodol nesprávne, keď vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav. Odvolací súd uviedol, že predsedom predstavenstva a podpredsedom predstavenstva je Ing. D.M.. Takýto stav by bol v rozpore s ďalšou zmenou stanov schválenou na členskej schôdzi z 13. októbra 2009 (čl. XVII ods. 4 stanov družstva - predstavenstvo má minimálne troch a maximálne päť členov). Ak by bol taký skutočný stav, ako uvádza odvolací súd, predstavenstvo by malo 6 členov - predsedu, podpredsedu a štyroch členov, čo je v rozpore so zmenou stanov družstva.

Družstvo sa k dovolaniu Ing. Ľ.S. nevyjadriло.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote stanovenej v § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci

v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že dovolanie Ing. Ľ.S. je dôvodné.

Súd prvého stupňa na podnet Ing. Ľ.S. začal konanie podľa § 200a O. s. p., aby dosiahol zhodu medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom. Uznesením z 10. februára 2010 súd prvého stupňa povolil vykonať zápis zmien údajov v obchodnom registri v družstve tak, že vymazal ako predsedu družstva Ing. D.M. a vykonal zápis: predseda predstavenstva: Ing. Ľ.S., N.I., podpredseda predstavenstva: Ing. D.M., N.N.-Z.. Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil.

Odvolací súd však v odvolacom konaní nekonal s Ing. Ľ.S. ako s účastníkom konania, nakoľko mu nedoručil odvolanie družstva, napriek tomu, že mu táto zákonná povinnosť vyplýva z ust. § 211 O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Z uvedeného je zrejmé, že postupom odvolacieho súdu bola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom. Dovolateľovi bolo znemožnené vyjadriť sa k odvolaniu družstva a tým adekvátne reagovať na všetky námietky odvolateľa.

V danom prípade súd prvého stupňa začal konanie z úradnej povinnosti na podnet Ing. Ľ.S. na zosúladenie zápisu v obchodnom registri so skutočným stavom. Keďže ide o konanie, ktoré sa začalo bez návrhu, účastníkmi konania sú v zmysle § 94 ods. 1 O. s. p. aj tí, o právach alebo povinnostiach ktorých sa má konať. Účastníkom podľa tohto ustanovenia môže byť aj osoba, ktorej práva a povinnosti nie sú riešené priamo výrokom rozhodnutia súdu, ale rozhodnutie má na ne priamy vplyv. V danom prípade má postavenie účastníka konania nepochybne aj Ing. Ľ.S., nakoľko rozhodnutím súdu sú jeho práva a povinnosti, vyplývajúce z funkcie predsedu predstavenstva družstva priamo dotknuté.

Dovolací súd dospel k záveru, že Ing. Ľ.S. sa postupom odvolacieho súdu odňala

možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., a preto dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v súlade s ust. § 243b ods. 1 O. s. p. zrušil a vrátil vec Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O. s. p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. marca 2011

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková